

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x

e-mail: arbitr@finarbitr.cz

<https://www.finarbitr.cz>

Evidenční číslo:

FA/31648/2017

Spisová značka (uvádějte vždy
v korespondenci):

FA/SU/1620/2016

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), v řízení zahájeném dne 31. 8. 2016 na návrh ■, zastoupeného na základě plné moci ze dne 28. 6. 2017 Mgr. Robertem Plickou, advokátem evid. č. ČAK 14849, ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Československá obchodní banka, a.s., IČO 00001350, se sídlem Radlická 333/150, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka BXXXVI 46 (dále jen „Instituce“), a vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o určení neplatnosti smluvního ujednání smlouvy o úvěru č. ■ o splacení dluhu ze smlouvy o kreditní kartě č. ■ a náhradě škody ve výši 122.486,76 Kč, rozhodl o námitkách Navrhovatele ze dne 31. 8. 2017, evid. č. FA/23245/2017, proti nálezu finančního arbitra ze dne 15. 8. 2017, evid. č. FA/9209/2017, takto:

Námitky Navrhovatele ■, doručené finančnímu arbitrovi dne 31. 8. 2017, evid. č. FA/23245/2017, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 15. 8. 2017, evid. č. FA/9209/2017, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se domáhá určení neplatnosti smluvního ujednání o splacení dluhu ze smlouvy o kreditní kartě ve smlouvě o úvěru, kterou Navrhovatel uzavřel s Institucí, a kterou konsolidoval své závazky z úvěrových vztahů, protože toto ujednání uzavřel v omylu, a zároveň se domáhá náhrady škody, kterou mu Instituce tímto jednáním způsobila.

Finanční arbitř zjistil, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 22. 1. 2016 smlouvu o úvěru ČSOB flexi konsolidace č. ■, na základě které se Instituce zavázala poskytnout Navrhovateli úvěr ve výši 186.000 Kč, a Navrhovatel se zavázal splácet tento úvěr 96 měsíčními splátkami ve výši 2.527 Kč (dále jen „Smlouva o konsolidaci“).

Finanční arbitř pro účely řízení dále zjistil, že Navrhovatel uzavřel se společností Citibank Europe plc, číslo registrace 132781, se sídlem North Wall Quay 1, Dublin 1, Irská republika, podnikající v České republice prostřednictvím odštěpného závodu zahraniční právnické osoby Citibank Europe plc, organizační složka, IČO 28198131, se sídlem Bucharova 2641/14, 158 02 Praha 5 – Stodůlky

(dále jen „společnost Citibank Europe plc“) smlouvu o kreditní kartě č. ■ (dále jen „Kreditní karta“), resp. (dále jen „Smlouva o kreditní kartě“).

Finanční arbitr v řízení o návrhu Navrhovatele na základě shromážděných podkladů od obou stran sporu a po jejich pečlivém právním posouzení nezjistil, že by Instituce při uzavírání Smlouvy o konsolidaci uvedla Navrhovatele v omyl ohledně ujednání o splacení závazku ze Smlouvy o kreditní kartě prostřednictvím Smlouvy o konsolidaci, a že by Navrhovateli způsobila svým jednáním tvrzenou škodu. Finanční arbitr proto návrh Navrhovatele nálezem ze dne 15. 8. 2017, evid. č. FA/9209/2017 (dále jen „Nález“) v plném rozsahu podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítl.

2. Námítky Navrhovatele proti Nálezu

Navrhovatel namítá, že *„služby Instituce vyhledal za účelem konsolidace/sloučení jeho spotřebitelských úvěrů. Předmětem konsolidace však neměl být úvěr poskytnutý při Kreditní kartě, o čemž Navrhovatel pracovníci Instituce opakovaně upozorňoval.“* Navrhovatel tvrdí, že *„[i]nstituce žádost ze strany Navrhovatele zpracovala, ale bez pokynu Navrhovatele do konsolidace zahrнула i úvěr vztahující se ke Kreditní kartě“*.

Navrhovatel tvrdí, že *„na pobočce Instituce odmítl uvedenou konsolidaci, tento postup evidentně mylně považoval za dostatečný ani nebyl ze strany pracovníka Instituce poučen o tom, že takový způsob odmítnutí / odstoupení od smlouvy je nedostatečný a že je třeba sepsat v takovém případě písemný formulář. Nadto Navrhovatel v této souvislosti odkazuje na celou řadu emailové korespondence, z níž je jeho nesouhlas a nezáměr o konsolidaci ve stávajícím rozsahu (viz emailová komunikace mezi Navrhovatelem a pracovníkem Instituce z období od 25.01.2016 do 02.02.2016)“* zjevný.

Navrhovatel tvrdí, že *„[i]nstituce ani jeho písemné notifikace neinterpretovala jako odstoupení od Smlouvy o konsolidaci, resp. jej nepoučila o tom, že jeho podání nenaplní požadovanou formu“*, když Navrhovatel odkazuje na *„ust. § 562 občanského zákoníku [rozuměj zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) – poznámka finančního arbitra], které stanoví, že písemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými a jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednající osoby. Finanční arbitr se však vůbec nezabýval argumenty Navrhovatele o tom, že opakovaně Instituci, resp. pracovníkům Instituce, sděloval, že o další trvání Smlouvy o konsolidaci nemá za stávajících podmínek zájem, v důsledku tohoto opomenutí zhodnocení důkazů ze strany Finančního arbitra, došel Finanční arbitr k nesprávným závěrům při posouzení celého případu.“*

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr *„se vůbec nezabýval ve svém Nálezu tím, zda jednání Navrhovatele nemohlo naplnit znaky odstoupení od smlouvy, s odkazem na skutečnost, že Navrhovatel opakovaně informoval Instituci o svém nezáměru o konsolidaci za stávajících podmínek.“*

Navrhovatel tvrdí, že *„není obvyklou praxí, že po přípravě smluv, by bylo možné si odnést smlouvy (v nepodepsané) verzi s sebou pro jejich důkladné prostudování. Obvykle bývá smlouva pracovníkem bankovní instituce přímo po sjednání podmínek předložena k podpisu klienta, který obvykle na základě dosavadního jednání s pracovníkem bankovní instituce smlouvu po zběžné kontrole podepíše. Klient (rozuměj Navrhovatel) si je v tomto směru vědom své důkazní nouze z daného jednání, kdy neexistuje ani audiozáznam z výše uvedeného sjednání podmínek konsolidace, oproti tomu následné jednání je zdokumentováno podstatně více. Navrhovatel se tedy domnívá, že nelze bez dalšího nároky Navrhovatele zamítnout s odůvodněním na obezřetnost Navrhovatele, kdy Navrhovatel jako spotřebitel jednal s důvěrou v Instituci a očekával, že vše bude odpovídat předchozí dohodě.“*

Navrhovatel argumentuje, že je „třeba si uvědomit i vztah mezi Navrhovatelem jakožto spotřebitelem a Institucí jakožto podnikatelem a profesionálem ve smyslu § 5 občanského zákoníku.“

Navrhovatel namítá, že „[s] ohledem na tyto skutečnosti tak nelze přisvědčit názoru Finančního arbitra a posuzovat k tíži Navrhovatele postup, jakým způsobem došlo k uzavření Smlouvy o úvěru.“

Navrhovatel je „toho názoru, že jednání Instituce, resp. pracovníků Instituce, jej uvedlo v omyl o rozhodující okolnosti, čímž je třeba chápat jako neplatné jednání v souladu s ust. 583 občanského zákoníku. Navrhovatel tak vznáší tímto námitku neplatnosti Smlouvy o konsolidaci.“

Navrhovatel namítá, že „se Finanční arbitr nedostatečně zabýval otázkou, zda mohl být u Navrhovatele vyvolán omyl, resp. v jaké intenzitě. Finanční arbitr vůbec nezohlednil zavedenou praxi sjednávání smluv v bankovním sektoru“, když dále finanční arbitr „odmítl možnou přítomnost omylu na straně Navrhovatele bez dalšího a v jakékoliv podobě, aniž by se případně zabýval otázkou, zda by šlo o omyl v rozhodující okolnosti, nebo např. o omyl ve vedlejší okolnosti.“

Navrhovatel namítá, že jednou z možností zastavení konsolidace „bylo i právo Instituce zastavit konsolidaci na základě čl. 9 Obchodních podmínek Instituce. Finanční arbitr bez dalšího odmítl argument Navrhovatele, že Instituce porušila smluvně převzatou povinnost čl. 9 Obchodních podmínek, aniž by tento svůj výrok dále odůvodnil.“

Navrhovatel upozorňuje „na chybu v psaní a počtech v Nálezu, kdy je v písemném vyhotovení Nálezu pouze škoda ve výši 122.486,76 Kč, a nikoli její příslušenství.“ Navrhovatel „nadále trvá na úhradě jistiny včetně jejího příslušenství.“

3. Vyjádření Instituce k námitkám Navrhovatele

Instituce námitky Navrhovatele odmítá a odkazuje, že otázku odstoupení od Smlouvy o úvěru „řešil v té době platný zákon č. 145/2010 Sb. o spotřebitelském úvěru, konkrétně § 11. Tento paragraf zakládá právo spotřebitele na odstoupení od smlouvy, jakož i formu odstoupení, která musí být písemná.“

Instituce „nezpochybňuje, že písemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými a jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednajících osoby. Nicméně žádné podání, které by vyhovovalo zákonným požadavkům, do Banky (rozuměj Instituce) doručeno nebylo.“

Instituce odkazuje, že je ve Smlouvě o konsolidaci „již v úvodním ustanovení, přímo v první větě, sjednáno oprávnění klienta (rozuměj Navrhovatele) od smlouvy odstoupit bez uvedení důvodu ve lhůtě 14 dnů. Další větou je pak stanovena forma, jakou musí odstoupení od smlouvy mít a náležitosti, které musí odstoupení od smlouvy obsahovat. V dalším smluvním ujednání, konkrétně v bodě I.6. předmětné smlouvy, je s Navrhovatelem výslovně dohodou sjednáno, že lhůta pro uplatnění jeho práva na odstoupení od smlouvy se prodlužuje o 16 dní a činí tak, odchýlně od úvodního ustanovení, celkem 30 dní.“

Instituce argumentuje, že z E-mailové komunikace „je patrné, že klientská pracovnice upozornila Navrhovatele na možnost odstoupení od smlouvy a co by v případě takového odstoupení od předmětné smlouvy pro něj znamenala žádost o jinou půjčku. Navrhovatel na toto přímo nereagoval a žádné písemné odstoupení, se smluvně dohodnutými náležitostmi, Bance nedoručil.“

4. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Včasné podané námitky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nálezu potvrdí nebo změní. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr ve zbytku podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Finanční arbitr posoudil Námitky Navrhovatele podle ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi a přiměřeně podle ustanovení § 81, 82 a 83 správního řádu jako přípustné.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, a aby rozhodnutí finančního arbitra soud jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

4.1 Skutková zjištění

Finanční arbitr pro účely vypořádání námitek Navrhovatele rekapituluje skutková zjištění, když ze souhlasných tvrzení stran sporu a ze shromážděných podkladů v rámci řízení o návrhu zjistil, že:

- a) Navrhovatel dne 22. 1. 2016 podepsal „Žádost o poskytnutí úvěru“ adresovanou Instituci (dále jen „Žádost o úvěr“), ve které uvedl jako úvěrové závazky ke konsolidaci Smlouvou o konsolidaci závazek ve výši 0 Kč s číslem účtu „■ Typ úvěru 1320“, závazek ve výši 2.625,36 Kč s číslem účtu „■ Typ úvěru 710“, závazek ve výši 34.659,04 Kč s číslem účtu „■ Typ úvěru 712“, závazek ve výši 129.398,00 Kč s číslem účtu „■ Typ úvěru Neúčelový SÚ“ a závazek ve výši 11.460,00 Kč s číslem účtu „■ Typ úvěru Kreditní karta“;
- b) Navrhovatel předložil Instituci při podpisu Žádosti o úvěr výpis z účtu vedeného ke Kreditní kartě za období od 4. 11. 2015 do 3. 12. 2015 (dále jen „Výpis ke Kreditní kartě“), podle kterého činil dluh ze Smlouvy o kreditní kartě za poslední zúčtovací období před podáním Žádosti o úvěr, tj. od 4. 11. 2015 do 3. 12. 2015, celkem 11.459,56 Kč;
- c) Navrhovatel dne 22. 1. 2016 podepsal „Žádost o předčasné splacení úvěru / výpověď smlouvy“, adresovanou společnosti Citibank Europe plc (dále jen „Výpověď Kreditní karty“), ve které vypověděl „níže specifikovanou smlouvu o úvěru číslo: Číslo smlouvy: CITI LIFE CREDITNÍ KARTA č. ■; číslo úvěrového účtu: ■, vs. ■ a zároveň žádám tímto o předčasné splacení úvěru, který mi byl poskytnut na základě výše uvedené smlouvy o úvěru: Hotovost na zavolanou ve výši 15.000,- Kč; Extra hotovost na zavolanou ve výši 120.000,- Kč; číslo úvěrového účtu ■, vs. ■“;
- d) Navrhovatel a Instituce uzavřeli Smlouvu o konsolidaci dne 22. 1. 2016;
- e) v úvodních ujednáních Smlouvy o konsolidaci si Navrhovatel a Instituce sjednali, že „Klient (rozuměj Navrhovatel) může od Smlouvy odstoupit bez uvedení důvodů ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření Smlouvy. Odstoupení od Smlouvy musí mít písemnou formu a musí v něm být uvedeno

zejména jméno, příjmení, adresa trvalého pobytu, datum narození Klienta a identifikace Smlouvy. Lhůta pro odstoupení je považována za zachovanou, je-li odstoupení odesláno ČSOB (rozuměj Instituce) v listinné podobě nejpozději v poslední den lhůty“;

- f) v článku I.6. Smlouvy o úvěru se lhůta pro odstoupení od Smlouvy o konsolidaci „*na základě dohody Smluvních stran prodlužuje o 16 dní a činí tak, odchýlně od úvodního odstavce, celkem 30 dní. Ostatní podmínky odstoupení od Smlouvy se nemění.*“;
- g) Navrhovatel dne 22. 1. 2016 podepsal formulář s předsmuvními informacemi k Smlouvě o konsolidaci (dále jen „Předsmuvní informace“), když v části 4. tohoto formuláře nazvané „Důležité právní aspekty“ Instituce informuje Navrhovatele, že má „*Právo na odstoupení od smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr: Máte právo odstoupit od této smlouvy, a to ve lhůtě 14 kalendářních dnů; ANO*“;
- h) Navrhovatel a Instituce vedli v souvislosti se Smlouvou o konsolidaci e-mailovou komunikaci v období od 25. 1. 2016 do 2. 2. 2016 (dále jen „E-mailová komunikace“), ze které vyplývá, že
 - (i) Navrhovatel informoval Instituci dne 26. 1. 2016, že „*řešit věci po oboustraném podpisu smlouvy je nedodržením smlouvy a jistě chápete, co by to mohlo pro banku znamenat.*“ Instituce v reakci na tento e-mail dne 28. 1. 2016 Navrhovatele informovala, že „*[p]okud byste odstoupil od smlouvy (konsolidace) a požádal o PNC (půjčku na cokoli), není jisté, že systém by Vám žádost schválil.*“;
 - (ii) Navrhovatel informoval Instituci dne 29. 1. 2016, že „*je zbytečné mě zatěžovat řečmi o úvěru, o který už nestojím. Pokud tedy budu nadále něco podnikat na účtě, nebude to mít žádnou souvislost s úvěrem. Dozvěděl jsem se kdo stojí za tím zdržením a banka, která nedodrží smlouvy mi zřejmě příliš vyhovovat nebude.*“;
- i) v článku I.1. Smlouvy o konsolidaci si Navrhovatel a Instituce sjednali, že její součástí jsou Obchodní podmínky pro ČSOB spotřebitelské úvěry účinné od 1. 4. 2015 (dále jen „Obchodní podmínky“);
- j) v článku 9 Obchodních podmínek s názvem „Oprávnění ČSOB“, si Navrhovatel a Instituce sjednali oprávnění Instituce pro případ, že „*nastane skutečnost, která znamená či vyvolá podstatnou změnu podmínek, za nichž byla Smlouva uzavřena, a která může podle posouzení ČSOB ohrozit včasné a úplné splnění závazků Klienta*“, kterými podle demonstrativního výčtu článku 9.1 jsou především prodlení dlužníka, porušení smlouvy ze strany dlužníka aj. Podle článku 9.2 je pak Instituce oprávněna omezit nebo zastavit čerpání úvěru, provést blokaci veškerých účtů dlužníka vedených u Instituce, realizovat zajištění dluhu z úvěrové smlouvy aj.

Navrhovatel k podaným námitkám nepředložil žádné podklady, tedy nedoložil výši tvrzené škody ani jejího příslušenství, a současně nedoložil ani jiné podklady k prokázání svých tvrzení o neplatnosti Smlouvy o konsolidaci z důvodu omylu a odstoupení od této smlouvy.

4.2 Platnost Smlouvy o konsolidaci

Finanční arbitr v Nálezu dovedil, že ujednání Smlouvy o konsolidaci v části splacení a ukončení závazku ze Smlouvy o kreditní kartě je platné, a že Instituce nevyvolala v Navrhovateli omyl v okamžiku uzavření Smlouvy o konsolidaci.

Finanční arbitr znovu v řízení o námitkách posuzoval Žádost o úvěr a Výpověď Kreditní karty co do srozumitelnosti a určitosti, a zda Navrhovatel jako průměrný spotřebitel mohl z těchto dokumentů zjistit, že žádá Instituci o splacení dluhu ze Smlouvy o kreditní kartě.

Finanční arbitr znovu nezjistil jinak, než že v Žádosti o úvěr je závazek ze Smlouvy o kreditní kartě specifikován jako „Kreditní karta“, když výše tohoto závazku určená ke splacení prostřednictvím Smlouvy o konsolidaci činí částku 11.460 Kč, což odpovídá i Výpisu ke Kreditní kartě, který

Navrhovatel předložil Instituci za účelem stanovení výše závazků Navrhovatele a určení výše jistiny ze Smlouvy o konsolidaci, a ze kterého vyplývá, že dluh z Kreditní karty činí částku 11.459,56 Kč.

Finanční arbitr současně posoudil i Žádost o úvěr, která obsahuje výčet závazků určených ke konsolidaci Smlouvou o konsolidaci, když závazek ze Smlouvy o kreditní kartě je v pořadí pátý, zřetelně označený číslem bankovního účtu, výší dluhu a označením „Kreditní karta“.

Rovněž tak finanční arbitr nezjistil, že by Výpověď Kreditní karty nebyla srozumitelná, resp. formulář této výpovědi, který krom označení adresáta a podpisu obsahuje 10 řádků textu, a 3. řádek v pořadí obsahuje text velkým písmem „CITI LIFE CREDITNÍ KARTA č. ■“⁴. Krom nadpisu „ŽÁDOST O PŘEDČASNÉ SPLACENÍ ÚVĚRU / VÝPOVĚĎ SMLOUVY“ je označení Kreditní karty jediným zvýrazněným textem ve Výpovědi Kreditní karty, navíc je zcela jasně označený jako kreditní karta i s uvedením prvních a posledních 4 čísel této karty.

Finanční arbitr námitku Navrhovatele, že běžný spotřebitel zcela důvěřuje bankovní instituci a podepisuje smlouvy bez jejich kontroly, a veškerá odpovědnost jde tak k tíži Instituce, když ta má jednat s obezřetností, pečlivostí a profesionalitou, v souladu s § 5 odst. 1 občanského zákoníku, musí odmítnout jako nedůvodnou.

Podle § 4 odst. 1 občanského zákoníku platí, že se má „za to, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.“ Podle odst. 2 téhož paragrafu pak „[č]ini-li právní řád určitý následek závislým na něčí vědomosti, má se na mysli vědomost, jakou si důvodně osvojí osoba případu znalá při zvážení okolností, které jí musely být v jejím postavení zřejmé. To platí obdobně, pokud právní řád spojuje určitý následek s existencí pochybnosti.“

Průměrným spotřebitelem se ve světle rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 5. 2007, sp. zn. 32 Odo 229/2006, rozumí člověk, který „*má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (jak je vykládáno Evropským soudním dvorem)*“.

V případě, že tedy spotřebitel není v rozumné míře pozorný a opatrný, například že nečte smluvní dokumentaci, kterou současně podepíše na důkaz toho, že si ji přečetl a že s ní souhlasí, nemůže pak takové jednání spotřebitele požívat právní ochrany.

Navrhovatel podepsal Žádost o úvěr a Výpověď Kreditní karty ve stejný den, ve který uzavřel s Institucí Smlouvu o konsolidaci.

I kdyby finanční arbitr připustil, že Navrhovatel mohl přečíst smluvní dokumentaci pouze zběžně, musel by z Žádosti o úvěr i z Výpovědi Kreditní karty zjistit, že žádá o ukončení Smlouvy o kreditní kartě, když slovní spojení kreditní (či creditní) karta včetně jejího označení je v Žádosti o úvěr uvedeno, a ve Výpovědi Kreditní karty se dokonce jedná krom nadpisu o jediný zvýrazněný text daného dokumentu.

Finanční arbitr setrvává na svém právním posouzení v části 9.2.2 Nálezu, že Instituce neuvedla Navrhovatele v omyl v okamžiku uzavření Smlouvy o konsolidaci, protože kdyby Navrhovatel věnoval dostatečnou pozornost dokumentům, které podepisoval, musel by z jejich obsahu dovodit, že žádá o splacení dluhu a ukončení závazku ze Smlouvy o kreditní kartě, a to rovněž ve světle rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19. 12. 2002, sp. zn. 30 Cdo 1251/2002.

4.3 Odstoupení Navrhovatele od Smlouvy o konsolidaci

Navrhovatel a Instituce uzavřeli Smlouvu o konsolidaci jako smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, v režimu zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“).

Podle § 11 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru platí, že „[s]potřebitel může od smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, odstoupit bez uvedení důvodů ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření této smlouvy.“ Podle odst. 2 téhož ustanovení platí, že „[o]d smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, lze odstoupit podle odstavce 1 písemně, a to v souladu s informací uvedenou v této smlouvě o právu na odstoupení.“ Podle § 561 odst. 1 občanského zákoníku platí, že „[k] platnosti právního jednání učiněného v písemné formě se vyžaduje podpis jednajícího. Podpis může být nahrazen mechanickými prostředky tam, kde je to obvyklé. Jiný právní předpis stanoví, jak lze při právním jednání učiněném elektronickými prostředky písemnost elektronicky podepsat.“ Podle § 562 odst. 1 občanského zákoníku platí, že „[p]ísemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými nebo jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednající osoby.“

Finanční arbitr zjistil, že náležitosti odstoupení od Smlouvy o konsolidaci si Navrhovatel a Instituce sjednali hned v úvodním ujednání Smlouvy o konsolidaci.

Sjednání náležitostí odstoupení od smlouvy umožňuje poskytovateli spotřebitelského úvěru § 11 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru. Sjednat další podmínky odstoupení pak může poskytovatel spotřebitelského úvěru se spotřebitelem pouze v případě, že takové podmínky nebudou v neprospěch spotřebitele, tedy že nebudou pro spotřebitele jen těžko splnitelné, případně nesplnitelné.

Finanční arbitr nepovažuje úvodní ustanovení Smlouvy o konsolidaci, které obsahuje náležitosti odstoupení od smlouvy, tedy „jméno, příjmení, adresa trvalého pobytu, datum narození Klienta a identifikace Smlouvy“, za smluvní ujednání sjednané v neprospěch spotřebitele, když toto ujednání pouze umožňuje jasně a zřetelně identifikovat jednající osobu, adresáta takového jednání a označení smluvního závazku mezi jednajícím a adresátem.

Nadto identifikace jednajícího, adresáta a obsahu právního jednání je zcela běžná ve smluvních vztazích, a rovněž se jedná o povinné náležitosti smlouvy v souladu s § 1731 občanského zákoníku.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů nezjistil, že by Navrhovatel ve sjednané lhůtě i jen informoval Instituci o svém záměru odstoupit od Smlouvy o konsolidaci, případně že by se u Instituce informoval o náležitostech takového odstoupení.

Podle § 561 odst. 1 a § 562 odst. 1 občanského zákoníku lze písemnou formu právního jednání zachovat v případě, že toto právní jednání jednající učiní v elektronické podobě, tj. rovněž e-mailem, pokud k této zprávě jednající připojí elektronický podpis, aby bylo postaveno na jisto, kdo jej činí a komu jej adresuje. Finanční arbitr nemůže prostý e-mail bez elektronického podpisu považovat za právní jednání, které bylo učiněno v předepsané písemné formě.

Prohlášení Navrhovatele, že „je zbytečné mě zatěžovat řečmi o úvěru, o který už nestojím“, učiněné v prosté e-mailové zprávě bez elektronického podpisu, tak nelze považovat za řádné odstoupení od Smlouvy o konsolidaci.

Finanční arbitr se neztotožňuje s argumentací Navrhovatele, že ho Instituce nedostatečně informovala o náležitostech odstoupení od smlouvy, když tyto náležitosti smluvní strany sjednaly hned v úvodním odstavci Smlouvy o konsolidaci, a současně Instituce informovala Navrhovatele o právu odstoupit od smlouvy v Předmluvních informacích. Instituce o možnosti odstoupení od této smlouvy s Navrhovatelem komunikovala rovněž v rámci E-mailové komunikace e-mailem ze dne 28. 1. 2016, ve kterém informovala Navrhovatele, že pokud by od Smlouvy o konsolidaci odstoupil, není jisté, zda by mu schválila novou žádost o úvěr.

Z předložených podkladů finanční arbitr nezjistil, že by se Navrhovatel po tomto dni informoval u Instituce, jaké náležitosti má mít odstoupení od Smlouvy o konsolidaci, když z předložených podkladů a tvrzení Navrhovatele v návrhu na zahájení řízení, že ústní odmítnutí „považoval

za dostatečné“, vyplývá, že náležitosti odstoupení od smlouvy neznal, ač se s nimi seznámit mohl a měl.

Finanční arbitr tak nezjistil, že by Navrhovatel platně odstoupil od Smlouvy o konsolidaci ve sjednané lhůtě písemnou formou.

4.4 Povinnost Instituce přerušit konsolidaci

Finanční arbitr odkazuje na část 9.2.3 Nálezu, kde náležitě odůvodnil povahu článku 9. Obchodních podmínek.

Finanční arbitr dovedl, že článek 9. Obchodních podmínek upravuje právo Instituce, a nikoli její povinnost. Instituce tak mohla v souladu s článkem 9. Obchodních podmínek zastavit čerpání úvěru ze Smlouvy o konsolidaci v případě, že Navrhovatel porušil některou ze svých povinností, ke kterým se zavázal ve Smlouvě o konsolidaci.

Jelikož článek 9. Obchodních podmínek nestanovuje Instituci žádné povinnosti, Navrhovatel se nemůže dovolávat porušení povinností Instituce v souvislosti s tímto článkem, a také se nemůže domáhat, aby Instituce využila svého práva, pokud jí to nestanoví zákon nebo jiné smluvní ujednání.

4.5 Náhrada škody

Finanční arbitr ve věci podmínek pro přiznání nároku Navrhovatele na náhradu škody odkazuje na část 9.2.4 Nálezu.

Finanční arbitr nezjistil, že by Instituce porušila zákonnou nebo smluvně převzatou povinnost v souvislosti s konsolidací dluhu ze Smlouvy o kreditní kartě prostřednictvím Smlouvy o konsolidaci, ani v souvislosti s odstoupením Navrhovatele od Smlouvy o konsolidaci či uplatnění práva Instituce podle článku 9. Obchodních podmínek.

Navrhovatel současně ani v řízení o Námitkách nedoložil výši tvrzené škody, ani případného příslušenství, jehož náhrady se Navrhovatel nad rámec nároku uplatněného v řízení o návrhu domáhá. O nutnosti doložit výši škody a příčinnou souvislost vzniku škody a jednání Instituce přitom finanční arbitr Navrhovatele v průběhu řízení několikrát poučil, resp. ho k tomu vyzval.

Finanční arbitr tak nezjistil, že by Navrhovateli svědčil nárok na náhradu škody ve výši 122.486,76 Kč včetně příslušenství.

5. K výroku rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitr setrvává na svých právních závěrech učiněných v Nálezu, tedy že nezjistil, že by Instituce uvedla Navrhovatele v omyl při uzavření Smlouvy o konsolidaci v části splacení a ukončení závazku ze Smlouvy o kreditní kartě.

Současně finanční arbitr nezjistil, že Navrhovatel platně odstoupil od Smlouvy o konsolidaci, a nezjistil, že by Instituce porušila zákonnou či smluvně převzatou povinnost, a proto nesvědčí Navrhovateli ani nárok na náhradu škody, které se v řízení před finančním arbitrem po Instituci domáhá.

Pokud jde o další možnosti Navrhovatele, stejně jako konsolidoval dluh s Institucí, může konsolidovat svůj dluh jinak a s jinou institucí.

Na základě všech shora uvedených skutečností finanční arbitr zamítl námitky Navrhovatele a Nález potvrdil.

P o u ě n í :

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (*v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabyvá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra*).

Podle § 244 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 20. 11. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitř